

Call to action

“What’s classy if you’re rich, trashy if you’re poor”

De oordeelmaatschappij of hoe wij kijken naar mensen in armoede

Armoede is niet alleen een economische toestand, maar ook een stigma, iets dat mensen wordt opgelegd door de blik van de samenleving. We leven in een maatschappij waarin succes wordt gevierd, en falen vaak wordt gezien als een persoonlijke tekortkoming. De manier waarop we naar mensen in armoede kijken, onthult veel over onszelf: onze vooroordelen, onze angsten en ons diepgewortelde geloof in het idee dat iedereen zijn eigen lot kan bepalen. Maar wat gebeurt er als dat niet waar is? Wat als armoede geen persoonlijke mislukking is, maar een symptoom van een systeem dat faalt?

De Veroordeling van Buitenaf

Mensen in armoede worden vaak geconfronteerd met harde oordelen van buitenaf. We zien hen als lui, incompetent of onwillig om zichzelf te verbeteren. De maatschappij heeft een neiging om armoede te koppelen aan karakterfouten. Waarom zoek je geen betere baan? Waarom werk je niet harder? Waarom maak je slechte keuzes? Dit zijn de vragen die velen zichzelf stellen wanneer ze naar een ander kijken die moeite heeft om de eindjes aan elkaar te knopen. We plaatsen de verantwoordelijkheid voor hun situatie volledig bij hen. Deze veroordelingen gaan echter voorbij aan de complexiteit van armoede.

Waarom Oordelen We?

De reden waarom we zo snel oordelen, ligt deels in de behoefte om onszelf te onderscheiden. Zo voelen we ons net iets beter als die ander. Het idee dat succes volledig gebaseerd is op persoonlijke inspanning biedt ons een comfortabel narratief: als wij maar hard genoeg werken, zullen we nooit in dezelfde positie belanden. Het stelt ons gerust. Het is dus een ver van ons bed show.

En dus denken we te vaak vanuit een wij-zij. Polariseren heeft geen enkele zin, integendeel...het bewijst alleen maar ons individualistisch denken en dus rekening houden met de context van die ander, is vaak te lastig, te ingewikkeld. Ons referentiekader is bepalend en dus spiegelen we de ander hier ook aan maar niets is minder waar. Dit zwart-wit denken doet geen recht aan de complexe realiteit van het leven. De waarheid is dat veel mensen in armoede gevangen zitten door omstandigheden buiten hun macht: ziekten, ontslagen, familietragedies, of simpelweg geboren worden in een omgeving met minder kansen. Wanneer we vanuit een comfortabele positie naar hen kijken en hen veroordelen, gaan we voorbij aan de structuren en systemen die armoede in stand houden. Als we oordelen vanuit onze eigen context, onze eigen realiteit gaan we voorbij aan wat zich echt afspeelt.

Empathie Boven Oordeel

Wat zou er gebeuren als we armoede niet langer zouden zien als een kwestie van persoonlijke verantwoordelijkheid, maar als een maatschappelijk probleem dat ons allemaal aangaat? Als we zouden proberen mensen in armoede te begrijpen in plaats van hen te veroordelen? Empathie, in plaats van oordeel, zou ons helpen de realiteit onder ogen te zien dat niet iedereen dezelfde kansen krijgt in het leven. Dat armoede geen keuze is.

De binnenkant van armoede, kwetsuren opgebouwd doorheen de jaren tergend, kwetsend voor zij die het ervaren. Je ziet het niet, het zit goed verborgen en komt zelden zichtbaar naar buiten. Het blijft aanwezig in de diepste vezel van zij die het geluk niet aan hun zijde hebben. Voor zij die zich immers non-stop moeten verantwoorden en moeten bewijzen dat ze het wel waard zijn en ze effectief mee deel uitmaken van deze maatschappij.

"Sinds twee jaar hebben we een labradoodle, Gaston. Wat een leuke blikken en opmerkingen krijgen we!" CLASSY

"Ik moet mijn kat maar weg doen als ze ziek is, zeggen ze." TRASHY

Weet je, alles zit in dualiteit

Hip of marginaal: hoe onze blik hét verhaal bepaalt

Onze samenleving zit vol met subtiele oordelen en tegenstrijdigheden die bepalen wat als "hip" en wat als "marginaal" wordt gezien. Een tatoeage, bijvoorbeeld, kan voor de één een vorm van zelfexpressie zijn, een symbool van vrijheid en creativiteit, classy!

"Ik ben een hippe moeder met mijn tatoeages" CLASSY

"Ze bekijken me als marginaal met mijn tatoeages" TRASHY

Classy versus Trashy

Het onderscheid tussen wat als classy of trashy wordt beschouwd, komt vaak neer op wie de keuze maakt en in welke context. Een tiny house bewonen wordt als modieus gezien als het een bewuste keuze is vanuit een positie van luxe of vrije wil. Je kiest ervoor om kleiner te leven, terwijl je nog steeds toegang hebt tot alle middelen van de moderne wereld. Je hebt de vrijheid om duurzaam en eenvoudig te leven. Aan de andere kant, wanneer iemand in een klein huisje woont omdat ze geen andere keuze hebben, verandert het narratief snel. De perceptie verschuift van vrijheid naar beperking, van stijlvol naar sociaal achtergesteld.

"Mijn vriendin in haar tiny house, wat een heerlijk concept toch" CLASSY

"Mijn burens, met 5 in een veel te klein huisje, het gaat niet anders" TRASHY

Dit laat zien dat het onderscheid tussen classy en trashy vaak een kwestie van perspectief is, diep geworteld in maatschappelijke oordelen over status en klasse. Dezelfde handeling of keuze kan op een compleet andere manier worden geïnterpreteerd, afhankelijk van de sociaal-economische achtergrond van de persoon die de keuze maakt of gedwongen wordt door het systeem. Wat als we zouden stoppen met het oordelen van mensen op basis van hun materiële omstandigheden of esthetische keuzes? Wat als we meer zouden kijken naar de intenties en verhalen achter de keuzes van mensen, in plaats van ze te plaatsen in hokjes van klasse of status?

"Met je vrienden In de middagzon, op de groenplaats een glaasje wijn om te ontspannen, heerlijk genieten" CLASSY

"Zie hem daar zitten, de zatlap, zo vroeg op de dag en al een pint in zijn hand" TRASHY

Het is des mensen dat jij en ik een oordeel vellen, dat we denken vanuit ons eigen referentiekader, vanuit onze eigen context aangespekt met eigen waarden en normen. We doen het allemaal en in het begin van het nieuwe jaar hebben we het voornemen om minder te oordelen, te veroordelen.

Weet dat het voor jou een gedachte is dat al snel wegebt maar voor zij naar wie gewezen wordt of over wie gedacht wordt (en vergis je niet, mensen zijn intuïtieve wezens), blijft het een stempel, een kwetsuur. De binnenkant van armoede, die zie je niet maar is manifest aanwezig en vreet veel meer dan je denkt maar dan ongezien, onzichtbaar want zij die het ervaren zijn kanjers in het verstoppen van hun diepe ellende.

Maak van je voornemen een daad! Luister vooraleer je oordeelt, vraag naar de waarom en denk vanuit gelijkwaardigheid!